

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

<p>ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Helyben házhoz hordva negyedévre . . . 1 kor. 80 fill. Vidéken postán küldve negyedévre . . . 3 kor. 60 fill.</p>	<p>FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. VERÉB GYULA.</p>	<p>SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: Szabadka, IV., Rákóczi-utca 20. sz. Telefonszám 300. Késiratok nem adatnak vissza. Hirdetések árszabály szerint.</p>
---	--	--

Földet a népnek.

A képviselőház pénzügyi bizottságában, a földművelésügyi tárca költségvetésének tárgyalása alkalmával Darányi Ignác földművelésügyi miniszter, az elhangzott felszólalások kapcsán rendkívüli fontos és jelentős nyilatkozatokat tett a birtokpolitikáról.

A szélesen kifejtett program magában foglalja mindazokat a motívumokat, amelyek Darányi Ignácot tiszteztendő minisztersége alatt állandóan irányították. Igaz, hogy a rendkívül nehéz idők útjában állottak a megvalósításnak, de a mai beszéd Magyarország föld után áhító lakosainak garanciát nyújthat arra nézve, hogy ezek a reformok rövidesen testet is öltenek.

A miniszter első sorban elismerte, hogy lehetséges ugyan messze jövőre való programot alkotni, de hogy egy ötven évre szóló program nem szenvedjen változást, azt biztosítani nem lehet. Az eddigi eredmény, ha nem is teljes, mindenesetre figyelemreméltó, mert egy ötven év előtti birtokot összehasonlítva annak mai értékével óriási különbséget látunk. Egy hajdani moesárnak, vagy lánknak értéke holdankint öt forint volt, ma a lecsapolás után két-háromszáz forint, s az utóbbi időben kilencszáz holdat csaptak le.

Ami az öntözést illeti, erről törvényjavaslat készült, de a társadalom ebben a kérdésben nagyon bizalmatlan. Nálunk sem az az intelligencia, sem az a folyó tőke nincs még, amely ezt a kérdést gyakorlatilag előre vinné. Az is baj, hogy folyóvizeinknek esése kedvezőtlen az öntözési rendszerre. Mindazonáltal Széchényi és idősb Andrássy Gyula kezdeményezésének útján e téren is haladunk.

Kijelentette a miniszter, hogy a középosztály fentartását tartja első feladatának. Egyébként minisztériumában nagy munka folyik s a telepítési törvényjavaslat már készen van. A par-

cellázás terén az altruisztikus rendszert indította meg. Hangsúlyozta egyúttal azt is, hogy amilyen könnyű a telepítés a magyar vidékeken, oly nehéz az ország határain. A parcellázás ügyében oly törvényt kell szerinte hozni, amely az államnak több jogot biztosít. Az állami birtokokon a bérletek egymásután járnak le, s ezeket, a hogy szabaddá válnak már továbbra szociális érdekek szerint kezelik. Nap-nap után oda hat, — mondta a miniszter — hogy a nagybirtokok kis embereknek adassanak bérbe. Helyesli a nép széles rétegeinek az állami élet sáncaiba való bevonását, de a jelen viszonyok közt még nem tudnánk gondoskodni általános jólétről. Be kell hát várni az előkészítés nagy munkáját. A kivándorlást másképpen nem lehet megszüntetni, csak a népnek földhöz való kapcsolásával.

Szóval a miniszter földet akar adni a népnek. Igaz magyar érzése megsugta az ezrek óhaját, a hazai népnek föld után való vágyakozását, s a hatalmas programot ez irányban kiszélesítette. Zászlóján ezek a szavak díszelnek: Földet a népnek!

Es ez a rövid néhány szó magábanvéve is alkalmas a jövő agrikultur nagy Magyarország kiépítésére.

A titeli gazdanap.

A bácsbodrogh vármegyei gazdasági egyesület Titelen folyó hó 8-án, az ottani községi előljáróság és fiókját képező gazdasági egyesület közreműködésével minden ízében sikerült szarvasmarha díjazást rendezett.

A vármegyei gazdasági egyesület képviselőiben jelen voltak: Törley Gyula társelnök, Günther Ferenc igazgató, Iáhoff József titkár, Anisics Mihály iktató, Hesz Márton egyesületi megbízott, Schaffer Viktor a biztosítási vezérképviselet titkára, Madarász István állami vajmester és Zabik László háziipari állami megbízott. Megjelentek még Schick Rezső járási szolgabíró, Steelinger Antal járási állatorvos, Vuics Milán járási számellenőr, Szücs Gyula járási rendőrfelügyelő, Gaál Rezső mozsori földbirtokos, Jancsuskó László ev. lelkész, dr.

Bartusek Gyula községi jegyző helyettes, Kirschbaum Lajos róm. katolikus esperesplébános, Knezevics József dunagárdonyi Ivencz Frigyes sajkaslaki községi jegyző, Lalin János dunagárdonyi aljegyző, Vracarics Glisó titeli községi jegyző, Kigl János és Noszák Lajos anyakövvezetők, Józsa Károly polgáriskolai igazgató, Pottokár Endre, Somogyi Károly, Hörömpő István, Böröcz András, Jánics János, Popov Bogdán helybeli tanítók, dr. Polgár Gusztáv kerületi orvos, Zaručki Gyula és Nikolics Döme bírósági írnokok, Szesztrics Elek postatiszt és sokan mások.

A vendégeket a titeli pályaudvaron a község előkelőségei és a nagy számban megjelent gazdák fogadták.

A kölesönös üdvözlőbeszéd után az előállított díszfogatokon banderistáktól körülvéve hajtottak a vendégek a gazdasági egyesület otthonába, hol a tüzoltó zenekar és a testület ünnepi díszben köszöntötték az érkezőket.

Az egyesület helyiségében megalakult a bíráló bizottság és pedig a következőképpen: Törley Gyula elnök, Günther Ferenc jegyző, Gaál Rezső, Zitta János, Jancsuskó Szaniszló, Bulya Tódor, Hesz Márton, Popov Bogdán, Hesz Henrik, Schaffer Viktor, Schneider Jakab, Seelinger Antal, Inhoff József. A bizottság megalakulása után a vendégek az evangélikus templomi istentiszteletre mentek, hol Jancsuskó Szaniszló ev. lelkész a mezőgazdaságnak a hitélettel való szoros kapcsolatát festői vonásokban vázolta, innen a róm. katolikus plébánia templomba vonultak, hol Kirschbaum Lajos plébános által celebrált díszmisén Zitta János kántor mesteri vezetésével az ifjúsági énekkar magyar egyházi énekkel gyönyörködtette az ajtatóskodókat.

A kiállítás 11 órakor vette kezdetét. A gazdasági egyesület által a mult téli folyamán bevásárolt bonyhádi vörös tarkamarha állomány és annak leszármazottaiából ki volt állítva: 38 tehén, 19 üsző és 16 bikaborju. A bíráló bizottság megalapozással konstata, hogy a gazdák megfelelő anyagot vásároltak be s a jó anyag után a szarvasmarha állomány gyors fejlődése várható. A bizottság elnöke megkérte Bulya Tódort a község agilis bíróját, hasson oda, hogy a község elsőrendű tenyészbikákat tartson. A bírálat eredményét a gazdasági egyesületben hirdette ki az elnök. Díjazva lettek:

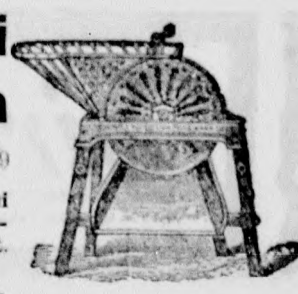
A csoport: Kizsel Jakab 40 kor. és Schneider Jakab 40 kor. és diszoklevél. Nikolits Demeter 40 kor. és diszoklevél. B csoport: Miskovits Luka 30 kor. Turi Mihály 30 kor. és eszköz. Schmidt Adám 30 kor. Tausz István 30 kor. Liebmann Henrik 30 kor. és

Bächer Melichar gépgyári raktára

Szabadka (Raichl palota). 568-80-29

A tisztelt gazdaközönségnek ajánljuk dusan felszerelt gépraktúrunkat eredeti Bächer ekék, eredeti Melichar vetőgépek, szeceksavágók, boronák, kukorica darálók, morzsolók, valamint az összes gazdasághoz szükséges gépeket. Eredeti Johnston amerikai aratógépek egyedül előrusítási hely. Olcsó árak. Kedvező részletfizetések. Arjegyzék ingyen és bérmentve.

eszköz. Schneider Péter 30 kor. Ifj. Hesz Jakab 20 kor. Beslin Ráda 20 kor. Hesz Fülöp 20 kor. Id. Hesz. Jakab 20 kor. és eszköz. Welker Ferdinand 20 kor. Schneider Keresztély 20 kor. Morell Gottfried 20 korona és eszköz. Hesz Péter 20 korona. Eszközket kaptak még: Mikics károly Radonics Milán és Méter Henrik.

Törley elnök üdvözlö a kitüntetett gazdákat; elismeréssel adózik szorgalmukért s melegen ajánlja, hogy csak a jobb egyedek után szaporítsan a gazda. Januskó Szaniszló alelnök német nyelven ismerteti az elnök tanulságos előadását.

Déli egy órator 80 teritékű bankett volt, melyen számos felköszöntő hangzott el. Törley a kisczárk atyjára Darányi miniszterre emelte poharát. A népszerű földművelésügyi minisztert sürgönyileg üdvözlötték. Majd Zitta János a vármegyei gazdasági egyesület elnökségét s jelenlevő tagjait, Januskó Szaniszló német nyelven ugyanazokat élteti, Günther Ferencz ügyv. igazgató hosszabb beszédben köszönti a vármegye végpontján úgy hazafiság, mint a gazdasági haladás érdekében nemesen munkálkodó titeli gazdasági egyesületet s kívánja, hogy ezen egyesület is az előtte álló példákön lelkésedve rövid időn belül minél magasabb nivóra emelje a nyugati fajta szarvasmarha tenyésztést. Inhoff József örömmel tapasztalja, hogy a tél folyamán tartott előadásokat mily szép siker koronázta. További összetartásra és önképzésre buzdítja a gazdákat, hogy a modern mezőgazdasági elvekből többet legyenek képesek a gyakorlati életbe átvinni. Anisics Mihály egyesületi iktató szerb nyelven ismerteti a gazdasági egyesületnek eredményekben gazdag működését s hangoztatja a szarvasmarhatenyésztés fontosságát.

Asztalbotlás után a Platóra rándult ki a vendégsereg, hogy a fensik tetejéről Titel és környékének mesés panorámájában gyönyörködhessek. Visszajövet meglepettette a lagunokban Titel barlang lakóit s meglepettette néhány nevezetesebb gazdát. A gazdasági együletbe visszatérve fontos gazdasági kérdés került szónyegre s a kedélyes társaság a késő éjjeli órákig maradt együtt.

Inhoff.

Az ujvidéki keresztény-szociálisták ünnepe.

Az ujvidéki keresztény szociálisták e hó 15-dikén ünneplik egyesületük megalakulásának évfordulóját. A keresztény eszmékért való küzdelmek örömnappja lesz, amelyen népgyűlést tartanak. Ez alkalomból a következő kiáltványt boesájtották ki.

Ujvidék keresztény népéhez!

Egyesületünk egy évi működése fényes bizonyítékot ad arra nézve, miként lehet a munkásság jólétét és érdekeit előmozdítani forradalmi eszközök nélkül is biztos és határozott lépésekkel haladunk előre azon cél felé, hogy a keresztény munkásságot a szociáldemokrata terrorizmusától megszabadítva a keresztény szociálisták alapján egyesítsük.

Eszméink terjesztése céljából folyó évi november hó 15-én az együleti helyiségünk (II. Rákóczi Ferenc-ut 4. sz. Adamovich ház) udvarán gyűlést tartunk, amelyre elvünk barátjait mint jóakaró vendégeinket tisztelettel meghívjuk.

Szónokaink lesznek: Szalánczy Andor szerkesztő a budapesti ker. szoc. központ

kiküldöttje, dr. Amon Pál t. kanonok, Oberwayer Rezső városi biz. tag.

Ujvidék keresztény népe! Elvbarátaink! „Keresztény társadalmi reformok, vagy forradalom“ ez lett a népek harcának nagy jelszava. Más választás nincs! Vagy felforgató csőcselék zsarnoksága, vagy keresztény szellemben való önkormányzata a népnek. Keresztény szociálisták! Munkástársak! Saját érdekekben agítálatok mindenfelé. Magatok családokat jövőjéről van szó.

Az „Ujvidéki keresztény szociális egyesület“ összválasztmányja.

Este 8 órakor az „Erzsébet“ szálloda dísztermében, színelőadások, tánc, világposta, stb. kíséretében kedélyes estély lesz. Színter kerül Schüttler: Szalmaözeveg című bohózat. Szereplő személyek: Nagyfejeő György, Horváth Viki, Vasas Imre, Exler Lajos, Szlama Katica, Vuoskovics Ferencz. Rendező: Brezina István.

A választói reform.

Külön ismertetni a választói jogot reformáló törvénytervezetet fölösleges. Anynyiszor ismertettük már, hogy mindenki eléggé ismerheti. Néhány megjegyzést teszünk csak a tegnapi képviselőházi ülésre, melyben három zsidó akart botrányt provokálni. Szerencsére a képviselőház — s ez egyszer pártkülömbőség nélkül, — moresre tanította a zsidókat, s egyiket közülök a mentelmi bizottság elé is utasított.

Valjon komolyan vehetők-e ezek a zsidó képviselők? Nem. Vannak abban a képviselőházban mások is, akik feltétlenül ellenségei a pluralitásnak, de azért nem akarják Andrásyt becsületre kioktatni. Három zsidó vállalkoznék erre. Az a szerencsétlenségük, hogy vállalkozásuk épen rossz időre esik. Hiszen Vázsonyi Vilmos most leplezte le a zsidó esküdték feifogását az esküről, persze így a becsületről is.

*

Külömben Andrásy köszönetet mondhat a zsidóknak, amiért ki akarták őt a becsületre oktatni. Hiszen ő volt az, aki a zsidóknak kedvezni akart; ő mondta, hogy a zsidók nagy számmal lesznek képviselve a magyar parlamentben. Hát ha tudta, szivelleje meg a zsidóknak a becsületre vonatkozó kioktatását.

Andrásy nyilatkozott ugyanis egy újságíró előtt a következőképen:

„A jövő parlamenti már most világosan felismerhető. Legerősebben képviselve lesz a magyar középosztály, a német és a zsidó intelligencia.“

Andrásy mondta; lehetséges azonban, hogy a nép ez egyszer majd megcáfolja Andrásy távollátását a zsidókra vonatkozólag; persze csak úgy, ha megint el nem aluszna.

Általános meglepetést

kelt, hogy Szabadkán, Deák-utca, Krécsi A. Nándor könyvkereskedésében szépirodalmi újdonságok, zeneművek megjelenésük után azonnal kaphatók.

Most jelent meg! Műveltség könyvtárának VI. kötete a Társadalom. Félbőr kötésben 24 korona.

Kincses Kalendárium 1909. évre, a gyakorlati élet általános utmutatója, kemény kötésben ára: 2 korona.

Ifjúsági iratok, meséskönyvek, képekönyvek leszállított áron kaphatók.

HIREK.

Munkaközvetítés.

Két női cipésszegéd, kik a francia sarok és a varrott munkákhoz értenek, állandó alkalmazást nyerhet Walient József női cipésszénél Zomborban

Női szabóság angol munkára, tanonc felvétetik Szabadkán, Barth Henriknél I. kör, 68. sz.

Szabó kismunkások kerestetnek zombori előkelő cégekhez.

Borbélysegéd kerestetik Zomborba állandó alkalmazásra. Bővebbet kiadóhivatalunkban.

Kályhástanoncok kerestetnek négyév tanulódőre, teljes ellátással Zomborba, Ugró István kályháshoz.

Fiutanonközvetítés. Kerestetnek az ujvidéki mesterek részéről négy évi ellátásra a következő iparágakra tanoncok: kefékötő, kőfaragó, mozaik, asztalos, oltárépítő asztalos, aranyozó, kémményseprő, könyvkötő, sütő, mézesbabos, kalapos, kötélfontó és üvegkereskedő. Díj nélkül közvetít

Az ujvidéki ker. szoc. egyesület.

Tájékoztató.

November 14. Katonai lóvásár délelőtt 8 órakor a vásártéren.

November 21. A műpártolók körének táncos egybekötött műkedvelői előadása Gaal síromléke javára, a kath. legényegylet dísztermében.

November 22. A katolikus legényegylet Katalin-bálja, saját helyiségeiben.

November 25. A filharmonikusok hangversenye a színházban.

November 28. és 29. Az apácák tanintézetének műkedvelői előadása a szent Erzsébet szobor alapja javára.

Országos vásár. Zenta november 15 és 16. — Zombor november 22-dikén. — Bácsalmás november 22-én. — Szeged november 29-től kezdve egy héttig.

— **A szent Erzsébet szobor.** A Szabadkán emelendő szent Erzsébet szoboralapja javára a szabadkai urileányok által, f. hó 28. és 29. évi a Miasszonyunkról nevezett szegény iskolánéknak intézetében rendezendő ünnepség mindkét napján színelőadás lesz. A felvonásokot hangverseny tölti ki. Színter kerül: „Az Emberiség küzdelme és Diadala“ című ötfelvonásos színmű. Szereplők: Turbók Vilma, Wagner Anny, Turbók Aranka, Auber-mann Terike, Palotai Irén, Odry Berta, Derner Emma, Vida Nelly, Mamuzsich Rózsika, Fuszgänger Elza, Lendvay Margit, Láng Ilona, Bezdán Etelka, Bérczi Etelka, Sinkovics Gizella, Tamassy Mariska, Vastag Rózsika, Antal Erzsébet, Kuluncsics Anna, Piukovits Róza, Kanyó Erzsébet. Bisztray Erzsébet. Az egyes felvonásokozók programja a következő: Szent Erzsébet, Szepessy Lászlótól, szavalja Derner Emma, Melodie, Rubinsteintól, zongorán előadja Turbók Vilma; Ave Mária, Tárogató, énekl Járányi Erzsébet; Magyar táncok, Chován Kálmántól, zongorán előadják: Vass Gabriella és Pápay Iza. Az ünnepség kezdete d. u. 5 órakor mindkét napon.

— **A nők Kongregációjának** tagjai november 15. évi, vasárnap a társulat elhunyt tagjaiért a kongregáció kápolnájában szent misét mondatnak. Kérjük Mária hű leányait, iparkodjanak leróni a kegyelet adóját.

— **Uj kuriai bíró.** Ofelsége Polgár József budapesti királyi ítélőtáblai bíró, a szabadkai királyi törvényszék volt nagy tudású elnökét a magyar királyi kuriához számeletti bíróvá kinevezte.

— **Missió Bajmokon.** Kedden este végződött Bajmokon a szent missió, melyet P. Bakács Lőrinc kassai, P. Miškov Angelinj korzulai (Dalmácia) és P. Haab Lajos gráci dominikánusok tartottak. Naponként három prédikáció volt és a német prédikációkat kivéve, mindig nagyszámu hallgatóság előtt.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladeköt, éjjeli izzadást

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, Influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svjt)

„Roche“

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárban — Ára övegenként 4.— korona.

Különösen szép volt a bunyevácoknak buzgósa a prédikációk meghallgatásában, mint a szent gyónás elvégzésében. De nem is esoda, mert P. Miškov, ki ezuttal 264-ik missióját tartotta, szakmájában igazi mester. Egy hosszú életnek tapasztalatait vitte a szószékre és ezeket a tapasztalatokat kedves, megnyerő, meggyőző alakban apró pénzre is tudta fölváltani. Sokáig fogják emlegetni a bajmokiak. Valamennyi atyának ezen az uton is hálás köszönetet mondunk; Isten áldja meg őket.

— **Állatorvosi kinevezés.** Pozsony főispánja Hutya Károly, szabadkai állatorvost, a pozsonyvárosi vágóhid igazgató orvosává nevezte ki.

— **Vármegyei tisztviselők hitelviszonyai.** A központi kereskedelmi és iparbank részvénytársaság a vármegyei tisztviselők országos egyesületével úgy egyezett meg, hogy a vármegyei tisztviselők hitelviszonyait egyszerű bejelentés alapján azonnal kielégíti. Ennek dacára a tisztviselők legnagyobb része még most is ügynökökhöz fordul, ami a kölcsönt nagyban megdrágítja. A bank felkérte az alispánt, hogy a vármegyei tisztviselőket tájékoztassa a kölcsönyszerzés módjairól.

— **Eljegyzés.** Hegger József, palánkai tanító eljegyezte Lehmayr Annuskát Csonoplyáról.

— **Esküvő.** Szkenđerovics János, Szkenđerovics Erneszt fia, ma kötött polgári házasságot Gabriels Luizával, Gabriels Pál lányával. Az egyházi esketés hétfőn d. u. 10 órakor lesz.

— **Névnapi üdvözlésre** vonult tegnap a helybeli tanítói kar számos tagja, a tanítók Nesztorához Kopp Mártonhoz. Kartársai meleg, s őszinte szívből eredő jókívánságaikkal léptek csendes családi otthonába. Régi, jó pedagógus ő. Nem kevesebb mint 48 éve tanítja Szabadka város ifjúságát az írás- és olvasás mesterségére.

— **Megfelebbezett tanítónévválasztás.** Zentáról írják, hogy Kiss Zentai Gizellának tanítónévvé történt megválasztását megfelelőbbé tették.

— **A Zenta Vidéki Halászati Társulat** elnökségéről Tallián Béla, volt földmívelésügyi miniszter lemondott, azzal indokolva lemondását, hogy Helmsberger igazgató semmiféle intézkedésére nem felelt, s a közgyűlést nem hívta egybe. A közgyűlés egybehívására most Zenta polgármesterét kéri föl.

— **Tanárok mellékfoglalkozása.** Félhivatalosan írják: Azon elterjedt hírrel szemben, hogy gróf Apponyi Albert vallás és közoktatásügyi miniszter a középiskolai tanárok mellékfoglalkozását eltiltotta, illetékes helyről kijelentik, hogy ily irányú rendelkezés vagy tilalom nem történt s így a jelzett hír s a hozzá fűzött kombinációk alaptalan koholmányok. A tanároknak a közép iskolai törvények értelmében mellékfoglalkozás engedélyezéséért a miniszterhez kell folyamodniok. A folyó tanévben is, úgy mint mindig, a folyamodó tanárok a kért engedélyt máris nagyrésztben megkapták.

— **Műpártolók mulatsága.** Megirtuk már, hogy a Műpártolók köre e hó 21-én szombaton este táncal egybekötött estélyt rendez néhai Gaál Ferenc siremléke javára. Mint az előjelekből megítélhető, ez az estély a legsikerültebb mulatságok egyike lesz a tél előtt, mert a közreműködők a legnagyobb ambícióval készülnek szerepeikre s a jegyárúsítás nagy sikeréből következtetve a közönség érdeklődése sokkal

nagyobb, mint bármi más hasonló mulatság iránt. A bőjt előtti utolsó tánemulatság tehát bizonyára jól sikerül, vig lesz, reggelig tart. A részletes műsort legközelebb mi is közölni fogjuk.

— **Áthelyezés.** A m. kir. igazságügy-miniszter Szesztér Samu bácsalmási és Csákovics Ferenc kapuvári kir. járásbírói irnokokat kölcsönösen áthelyezte.

— **Figyelem!** Felhívjuk a n. é. közönségnek b. figyelmét a lapunk első oldalán közölt Bächer Melichar cég gépgyári raktárára (Raichl palota.)

— **Megszűnt lépfene.** A bécstopolyai járási főszolgabíróság átiratban értesítette rendőrkapitányságunkat, hogy az ott eddig uralkodott lépfene járvány megszűnt.

— **Zombori vörösek a pokolban.** Egy igen érdekes vendéglője van Zombornak. „Pokol koresma” a neve. S e megtisztelő nevet onnan kapta, hogy nagyon mélyen fekszik a föld alatt, úgy hogy egész csomó lépcső vezet le hozzá. A zombori vörösek az utolsó két év alatt annyira megfogytak, hogy önálló lakást fenntartani nem lévén képesek nov. 1-től kezdve a pokol koresmában ültették fel tanyájukat s most a pokol lett hivatalos helyiségük. Valóban soha alkalmasabb helyre nem költözökdhettek volna. De így is félt, hogy még a pokolban sem lesz állandó lakhelyök. Mert hát követelődő népség ez a vörös banda és bizony könnyen megeshetik, hogy itt is valami galibát csinálnak s utoljára majd arra a szegyeteljes sorsra jutnak, hogy még a „pokolból” is kidobják őket.

— **Tűzoltás borral.** Hogy milyen bő szüret volt az idén, mutatja a következő eset is. Tegnap Esztergomban kigyulladt Balogh Ambrus polgár présháza. Viz nem akadt a közelben, az elősiető szomszédok rövid tanakodás után abban állapodtak meg, hogy az ujjborral zsuffolásig telt pincék hordóit beütik s azokból meritenek oltó-folyadékot. Így is történt s a tüzet, néhány hektoliter bor fölládozásával, szerencsésen eloltották. A kár nem volt nagy, mert az ujjort hektoliterenként 8-10 koronáért is alig tudják értékesíteni.

— **Találtatott egy pénztárca,** melyben öt darab feladóvevény és egy pár ezüstfűlbevaló volt. Igazolt tulajdonosa átveheti a rendőrségnél.

— **Megvert városi gulyás.** Ifkovics Mihály, városi gulyás tegnap a negyedik körben tehéngulyát hajtott végig. Az egyik utcában ismeretlen tettesek, valószínűleg juhászok, megtámadták és véresre verték.

— **Betöréses lopás a pályaudvaron.** A vasuti főnökség jelentette a rendőrségnek, hogy ismeretlen tettesek feltörték egy leomozott teherkocsit, s abból elloptak egy zsák mazsolaszőlőt.

— **Névmagyarosítás.** A m. kir. belügyminiszter Grósz Dávid bajszentistváni lakos családi nevének „Nagy-”ra kért átváltoztatását megengedte.

— **Tűzek.** Tari Antal, zentai szállásán a gyermekek disznóölősdit játszottak s egy kazal szalma mellett tüzet gyújtottak. A láng átosapott a kazalra, mely leégett. Labancz Mária háza és Adám Ferenc szakmakazaljai Zentán leégtek. A tüzet gyufával játszó gyermek okozta. A tűz átosapott Adám Péter házára is, s a lángokból alig bírták megmenteni anyósának holttestét a ravatáról. A holttest megmentése közben Adám Péter az arcán szenvedett súlyos égési sebeket.

A csendes Ocean szigetvilága

VOJNICH OSZKÁR utijegyzetei.

Eredeti fénykép felvételekkel.

Ara: fizve 10 korona, kötve 12 korona.

Ügyvédi határidő napló

3.60 és 4 kor. árban kaphatók:

HEUMANN MÓR

könyvkereskedésében

SZABADKÁN, FÖTER.

SZINHÁZ.

Tatárjárás.

Bakonyi Károly, Gabos Andor és Kálmán Imre ez a triumvirátus összefogott és egy magyar tárgyú, magyar zenéjű operettel, még pedig egy igen jó operettel tett bizonyosságot arról, hogy magyar írók és zeneszerzők is képesek olyan darabot alkotni, a mulattat, haogtat ha mindjárt nincsenek is benne mázsás trágárságok, mint a német és francia operettekben. A „Tatárjárás” határozottan jó kassza darab. A szereplők dicséretes buzgalommal és pajkos kedvvel játszották. Legkitűnőbb alakítást nyújtott Szigeti aki a zsidó tartalékos hadnagyot valószínűs bravurral játszotta meg. Igen jó volt Feledi Boriska, Szalontai Ferike, Nagy Imre, Halász Ilonka és B. Szabó. Szigetinek jóízű coupiléit többször meg kellett ismételni. Turi szakaszvezetőnek szerepét — ha már minden áron énekelni kell, osszák ki jövőre másnak a kinek hangja van, meg énekelni is tud. Biró Tivadar monoton alig hallható dudolását kinosan unalmas volt végighallgatni. Közönség teljesen megtöltötte a házat.

M ű s o r :

Péntek: Vigócek, mérsékelt helyárak.

Szombat: Dollárkirálynő.

Vasárnap d. u.: Tündérszereltem, este Komédiások.

Ne járjunk olyan sörccsarnokokba, vendéglőkbe és kávéházakba, hol a .: nem találjuk.

BÁCSKAI NAPLÓT nem találjuk.

REGÉNY.

KLEOPATRA.

97

Amely napon Neuf megkapta e hirt, egyike volt a legszebb nyári napoknak. A hársfák megtöltötték illatjukkal a levegőt, mint akkor, mikor Kleopatra a sűrű lombok alatt a nagyherceggel találkozott. Az agg néhány percig némán tartotta kezében a hivatalos levelet; a levél piros pecsétje sorsának megpecsételése volt: megtörve, akárcsak ő. Saját házának összeomlása, s Kleopatrának életboldogságának hajnala volt egyszerre; a tábornok legalább ezt hitte. Kleopatra mellett álve, naponkint látva őt nem vette észre a fokozatos változást, mely e megkapó szépségből légies árnyékot alakított. Kleopatra nem panaszkodott, mindig készségesen felelt a tábornoknak, szívesen

Szabadkán Villamos Vasut

és Világítási Részvénytársaság.

Központi telep: SZEGEDI SZŐLŐK. Telefon 108.

Városi üzlet: RUDICS-UTCA 11. Telefon 422.

A n. é. közönség kényelmére Rudics utca 11. sz. alatt városi üzletet létesítettünk, ahol minden a világitást és erőátvitelt érintő ügyek elintéztetnek.

Készítünk: Világítási berendezéseket pontos és szakszerű kivitelben, olcsó árak és kedvező fizetési feltételek mellett.

Erőátviteli berendezéseket forgó áramu motorokkal, melyeknek táplálása nem költségesebb bármely más üzennél.

Raktáron tartunk: Modern csillárokat, főzőedényeket, (teafőző, kávéfőző, vízmelegítő, tejmelegítő, főzőlápok, vasalók, hajszívóvasmelegítő, szivargyújtó stb.) motorokat és mindennemű elektrotechnikai cikkeket.

Ugy a motorok mint a főzőedények a városi üzletben megtekinthetők.

607-48-7

olvasott föl, játszott a zongorán; hogyan vehette volna észre, hogy a hang gyengébb lett, az ujjak fáradtabbak, a mindig nemes és kecses termet megtörve süppedt a karosszékre, letört, fonnyadó lilomként.

Megtörtént, el kell válni tőle; az illem és a törvény megkövetelte, hogy ezentul egy tető alatt ne lakjanak. Csengetett, megparancsolta, kérjék meg a grófnét, jöjné át hozzá. Néhány perccel később Kleopatra belépett Neutof dolgozószobájába.

— Gyermekek, szólalt meg ez, mióta szavát visszaadta már csak így szólította, gyermekek, önt érdeklő hírem van... A cár beleegyezik a válásba.

A nő a tábornok karosszéke felé nyújtotta lesóványodott kezét s azután a tölgyfa székkarokra helyezte őket. Szerette e mozdulatot, mely közelebb hozta jöttevőjéhez, anélkül, hogy megérintette volna ezt.

— Meg van elégedve? kérde a tábornok a guny észrevehetlen árnyalatával mosolyában.

— Igen is, nem is, volt a felelet. El kell önt hagynom és szeretnék ön mellett maradni az utolsó napig.

— Köszönöm, szólott Neutof.

Rövid szünet után így folytatta a tábornok.

— Hova megy most már? E házat a lehető leghamarabb el kell hagynia.

— A nemes lányok szentpétervári klasztrómba, felelte Kleopatra.

— Jó gondolat, helyeselte a tábornok. Közel lesz a dolgaihoz. Mikor távozik.

— Mikor kell távoznom?

— Ma, ha lehetséges. A törvény két esztendei különélést követel, de, azt hiszem, ezt megrövidítik.

Kleopatra megrendült, aggodalommal nézte a gróft.

— Oh! két év, ez lehetetlen suttozta.

A tábornok a kétségbeesés e hangjára vizsgálódva nézte a nőt, s váratlan megpillantotta a valóságot.

— Ön szenved? kérde különös ügyetlen és mégis jószággal teli sietéssel.

Kleopatra mosolyogva, a lányi gyengédség csodálatos mozdulatával nyújtotta feléje kezét.

— Szenvedtem! felelte. Most boldog vagyok.

A tábornok tovább is vizsgálta, s oly gyengének tapasztalta, hogy szinte félni kezdett.

— Mit tehetek önért? kérde szívszorogva; a vagyonom, a házam, magam is az ön rendelkezésére állunk. Ohajt valamit?

— Semmit, hangzott a felelet. E pillanatban semmit. Majd ha elhagyom, kérek valamit.

— Akkor, gyermekek, készülődjék. Ugy teszek, mintha küldeném önt, de biztosíthatom, egyedül csak az ön érdekében.

Kleopatra fölkel; a tábornok nem kísérté ki, annyira szenvedett. A küszöbön Kleopatra visszafordult s mosolygott a szeretett nő mosolyával, aki azt akarja, hogy sajnálják.

(Folyt. köv.)

Keresztény cégek.

Pártoljuk a keresztény kisiparosokat és Kereskedőket.

Abrasich Mihály

bádogos. Szabadka, I., Kazinczy-utca 88.

Csajkás Lajos

órás és ékszerész. Szabadka, VI. kör, Deák-utca 18. szám, Szombathy Károly fényképész mellett.

Dániel A. József

cserépkályharaktára. Szabadka, VI., Harmat-utca 275. Telefonszám 148.

Fekete Dezső és Társai

Palatinus—Bartus—Kőfaragó és szobrász Szabadka, I. kör, Deák-utca 68. sz.

Fekete, Temunovits és Társai

kézmű- és divatáru kereskedése. Szabadka VII., Szt-István-tér 10. Telefonszám 371. Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Fimpl István

cukrász. Szabadka, VI., Deák-utca 3. Telefonszám 206.

Fierst István

cukrász. Szabadka, I., Eötvös-utca 85. Telefonszám 381.

Fuszek M. utóda ÁMON IRMA

virágcsarnoka. Szabadka, I. kör, Egressy-utca, a színház mellett.

Gál Péter

disztemetkezési vállalata. Szabadka, VI. kör, Deák-utca 4. szám.

Gálik János

bádogsmester. Szabadka, VIII. kör, Kossuth-utca 1.

Kovács Béla és Társa

varrógép- és kerékpár-kereskedése. Szabadka, Kazinczy-utca.

Kövecz Erzsi

női kalapárus. Szabadka, VIII. kör, Kossuth-utca 22.

Kuthy György fiai

húscsarnoka. Szabadka, I. kör, Deák-utca 64. szám.

Milánkovics András

kézmű- és divatáru kereskedő. Szabadka, VI., Deák-u. 18. Telefonsz. 377.

Moldoványi József

disztemetkezési vállalata. Szabadka, VI. kör, Deák-utca 5.

Morvai Antal és Novák Mihály

motorerőre berendezett márvány-, mozaik- és cementáru-gyára. Szabadka, (VIII. kör, Erzsébet-utca, a vasuti indóházzal szemben).

Milánkovics Simon

férfiszabó. Szabadka, IV., Rákóczi-u. 22.

Siflis Gyula

hentesáru-üzlete és füstöldéje. Szabadka, VI. kör, Deák-utca 1—2.

Szalay Gyula

esztergályos. Szabadka, I., Damjanich-u.

Szombathy Károly

fényképész. Szabadka, VI., Deák-u. 3.

Tumbász Ferenc

kézmű- és divatáru kereskedő. Szabadka, VII., Szt-István-tér 358.

Turbók József és Társa

egyenruha készítő és polgári szabó. Szabadka, VIII. Szt-István-tér 1.

Vukovits Gerő

norinbergi-, rövid-, diszmű-, női- és uridivatáru-üzlet. Szabadka, I., Deák-utca, Vermes-féle házban.

A MI IGAZ HITÜNK.

Irta: Hiersch Ágoston.

Ez a munka az óriási német katolikus irodalomban is jelentős helyet vívott ki magának, s Körnöczy Ernő zamatossá szép magyar nyelvű fordításban méltó arra, hogy a mi irodalmunkban is tért hódítson. — S mit foglal magában a könyv? Mikor olvassuk, úgy érezzük magunkat, mintha angyal szárnyak emelnének a magasba, a honnan egy pillantással áttekinthetjük mindazt, mi szent hitünkben foglalva van. Méltó, hogy helyt találjon minden kath. könyveit közt, legyen az ifjú vagy felnőtt.

Ára füzve 40 fillér, egész vászonba kötve 70 fillér.

Megrendelhető:

a Szent Antal Nyomda- és Irodalmi-vállalat mint szövetkezetnél Szabadkán, Rákóczi-u. 20.

Lapunk kiadóhivatalában

megrendelhető:

HÁREMŰ.

Bácskai tárgyú regény.

Irta: Dugovics Imre.

Ára 2 korona.

Beszerezhető

Kézi munkához anyag.

Női és leány felsőkabát.

Szörmeboa és muff.

Sárcipó.

Fehérnemű.

Téli alsó trikó.

Ágy- és asztalnemű.

Esőernyő 624-4-1

Schulhoff Albertnál

Szabadka, Piac-tér.

Telefon 248. szám.

Lapunk kiadóhivatalában kaphatók:

A falu szépe.

Angol regény 2 kötetben.

Irta:

M. B. CROKER.

Fordította:

DUGOVICH IMRE.

— Az —

Antikrisztus csodája

Irta:

LAGERLÖF ZELMA.

Német eredetiből fordította:

KÖRMÖCZY ERNŐ.

Ára a két-két kötetnek bérmentes küldéssel 1—1 korona.